

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. rugpjūčio 22 d. Nr. 21RE-745

(AG-646/03-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos Asmuo X skundą atsakovei Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja Asmuo X (toliau – ir pareiškėja) skundu atsakovei Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai (toliau – ir atsakovė, Tarnyba) Komisijos prašo: 1) panaikinti 2025-07-09 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl galimos diskriminacijos priimant į darbą“ (toliau – ir Sprendimas) ir priimti naują teisės aktais paremtą sprendimą; 2) įpareigoti Tarnybą pašalinti padarytą pažeidimą.

Pareiškėja skunde paaiškino, kad 2025-06-10 kreiptasi į Tarnybą dėl diskriminacijos priimant į darbą UAB „Valentis“ darbo konkurse. Nesutinka su priimtu Sprendimu, kadangi įvykis išnagrinėtas neteisingai ir iškreipiant faktus. Negalia (šiuo atveju ribotas darbingumas (duomenys neskelbtini)) buvo lemiamas veiksnys, dėl kurio buvo diskriminuota. Darbo skelbime nieko nebuvo nurodyta, kad pozicija reikalauja fizinio darbo. Darbo skelbime aprašytų funkcijų niekas savaip neinterpretuoja ir niekas to reikalauti negali. Atvykus į darbo pokalbį, iškart buvo paklausta, ar gali dirbti fizinį darbą, dar net nepristačius darbo pozicijos. Pareiškėja atsakė, kad ne, kadangi turi apribojimus dėl fizinio darbo. Tuo darbo pokalbis buvo baigtas. Klausimas liko atviras. Po darbo pokalbio parašė žinutę, kada laukti darbdavio atsakymo, tačiau jokio atsakymo negavo. Pareiškėjos teigimu, jai nesuprantama kontrolierės nagrinėjama gamybos operatoriaus pozicija, kadangi pareiškėja kandidatavo į gamybos technologo poziciją. Kontrolierė nagrinėjamame skunde akivaizdžiai prieštarauja pateiktiems teisės aktams, kurie nurodo sudaryti vienodas atrankos kriterijų sąlygas ir imtis priemonių, kad asmenims su negalia būtų sudarytos vienodos sąlygos gauti darbą, įskaitant tinkamų sąlygų sudarymą.

Atsakovė atsiliepime nurodė, kad su pareiškėjos skundo prašymu nesutinka ir prašo atmesti skundą kaip nepagrįstą, paliekant galioti Sprendimą.

Atsakovė atsiliepime paaiškino, kad 2025-06-09 Tarnyboje gautas pareiškėjos skundas, kuriuo prašoma ištirti skunde nurodytas aplinkybes dėl pareiškėjos galimo diskriminavimo negalios pagrindu priimant į darbą ir nustatyti diskriminacijos faktą (toliau – ir Skundas). Priėmus pareiškėjos Skundą, Tarnyba pateikė klausimus UAB „Valentis“ (toliau – ir Bendrovė) dėl skundžiamos situacijos. UAB „Valentis“ 2025-07-02 rašte (toliau – ir 2025-07-02 Raštas, Raštas) pateikė atsakymus į Tarnybos pateiktus klausimus; nurodė, kad pagrindiniai atrankos kriterijai į minėtą poziciją buvo panašaus darbo patirtis, organizuotumas, gebėjimas greitai perprasti įmonės darbo specifiką bei mokytis kitus. 2025-07-02 Rašte paaiškinama, kad darbo skelbime buvo nurodyta, jog pareigos apims vaistų ir vaistinių preparatų gamybą, naujų gaminių technologinį paruošimą gamybai

ir pakavimo proceso organizavimą. Kadangi UAB „Valentis“ ieškojo asmens, turinčio gamybinio darbo patirties, Bendrovė preziumavo, jog kandidatui turėtų būti akivaizdu, kad šių pareigų atlikimui reikalingas ne tik protinis darbas ir dokumentacijos rengimas, bet ir fizinis įsitraukimas. Nurodė, kad darbo pokalbio metu su pareiškėja, UAB „Valentis“ atstovas pristatė, kaip yra organizuojamas komandos darbas, kurį apima fizinis žaliavų atrinkimas, išbandymas ir pateikimas gamybai, kuris nėra pilnai automatizuotas. UAB „Valentis“ taip pat paaiškino, kad darbo pokalbio su pareiškėja metu, pareiškėja, išsiaiškinusi darbo pobūdį, pati priėmė sprendimą, kad jos turima negalia neleidžia kokybiškai atlikti pavestų užduočių, be to, po susitikimo pareiškėja išsiuntė UAB „Valentis“ atstovui trumpąją žinutę, kad darbas pareiškėjos UAB „Valentis“ nedomina. Lygių galimybių kontrolierė B.S. (toliau – Lygių galimybių kontrolierė), įvertinusi pareiškėjos Skunde išdėstytas aplinkybes, UAB „Valentis“ pateiktus paaiškinimus bei įrodymus, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu, priėmė Sprendimą pripažinti skundą nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams.

Vadovaujantis Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 punktu, įgyvendindamas lygias galimybes, darbdavys, neatsižvelgdamas į lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, privalo priimdamas į darbą, į valstybės tarnybą, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas, išskyrus Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalies 4 ir 7 punktuose nustatytus atvejus. Tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius. Pagal Lietuvos antidiskriminaciniuose įstatymuose įtvirtintą teisinį reguliavimą, diskriminacija siejama su konkrečiu asmeniu, kuris buvo traktuojamas mažiau palankiai tam tikroje situacijoje nei kitas asmuo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, kurie skiriasi savo tapatybės požymiais, kitais požymiais, ir vertinama, ar tokiomis pačiomis ar panašiomis aplinkybėmis jie traktuojami vienodai. Nagrinėjant skundus dėl galimos diskriminacijos Lygių galimybių įstatyme numatytais pagrindais, svarbu įvertinti, ar konkrečioje situacijoje asmuo buvo vertinamas nepalankiau nei kiti panašioje situacijoje esantys asmenys dėl tam tikro asmens bruožo (pvz., negalios), ir ar toks skirtingas vertinimas turėjo objektyvų bei pagrįstą pateisinimą. Taip pat būtina nustatyti, ar taikyta priemonė buvo proporcinga siekiamam tikslui, ar nebuvo galima jo pasiekti mažiau ribojančiomis priemonėmis.

Nagrinėjamu atveju pareiškėja Skunde nurodė, kad jos kandidatūra į minėtą poziciją nebuvo toliau svarstoma po to, kai pokalbio metu paaiškėjo, jog ji turi fizinę negalią ir negalės tinkamai atlikti darbo funkcijų, susijusių su fiziniu krūviu. UAB „Valentis“ 2025-07-02 Rašte nurodė, kad dar darbo pokalbio metu pati pareiškėja išreiškė abejonę dėl galimybės dirbti tokį darbą, o vėliau išsiuntė trumpąją žinutę, kurioje nurodė, jog šis darbas jos nedomina. UAB „Valentis“ pateikė dvi pareiškėjos trumpąsias žinutes (jų ekrano nuotraukoje nurodytas telefono numeris sutampa su pareiškėjos Skunde nurodytu numeriu), siųstas UAB „Valentis“. Pirmojoje žinutėje, siųstoje 12 val. 26 min., pareiškėja rašė: „Ačiū už jūsų kvietimą. Kada atsakymo laukti nepamirėjote.“ Iš šios žinutės galima spręsti, kad darbo pokalbio metu nebuvo galutinai nuspręsta dėl pareiškėjos kandidatūros atmetimo, nes ji vis dar tikėjosi sulaukti darbdavio atsakymo. Tačiau vėlesnėje žinutėje, išsiųstoje tos pačios dienos 18 val. 14 min., pareiškėja parašė: „Galit neatsakyt aš vistiek pas jus neičiau. Gero vakaro.“ (žinučių kalba netaisyta). Ši žinutė rodo, kad pareiškėja pati apsisprendė nebetęsti dalyvavimo atrankoje ir pati atsisakė galimybės dirbti UAB „Valentis“. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, atsakovė daro išvadą, kad pareiškėja nepateikė pakankamų įrodymų, jog darbo pokalbio metu susidūrė su diskriminacija, t. y. kad jos kandidatūra į minėtą poziciją buvo atmesta dėl darbdavio subjektyvaus ar išankstinio požiūrio į jos negalią. Nėra duomenų, leidžiančių teigti, kad UAB „Valentis“ atsisakė svarstyti pareiškėjos kandidatūrą vien dėl to, kad ji turi negalią. Priešingai, turima informacija, įskaitant UAB

„Valentis“ pateiktus paaiškinimus ir pareiškėjos išsiųstas trumpąsias žinutes, leidžia spręsti, kad pati pareiškėja, įvertinusi darbo pobūdį po darbo pokalbio, nusprendė atsisakyti dalyvauti tolimesnėje atrankoje.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Lygių galimybių kontrolierės Sprendimo, kuriuo nuspręsta pareiškėjos Skundą pripažinti nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams, bei dėl įpareigojimo priimti naują teisės aktais paremtą sprendimą ir pašalinti padarytą pažeidimą.

Remiantis elektroninės bylos medžiaga, nustatyta, kad pareiškėja Tarnybai pateikė Skundą („Elektroninė skundo forma“), kuriame kaip pagrindą (priežastį), dėl kurio pajuto ne tokį palankų jos vertinimą, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų vertinamas kitas asmuo, nurodė negalią; pareiškėja nurodė, kad jos lygias galimybes pažeidė darbdavys UAB „Valentis“. Pareiškėja Skunde, aprašydama, kaip jos manymu, buvo pažeistos jos lygios galimybės, nurodė: „Kandidatavau į UAB „Valentis“ skelbiamą Gamybos technologo poziciją per cvbankas sistemą. Buvo gautas kvietimas atvykti į pokalbį. Bendrauta su „Valentis“ atstovu p. G. (pavarde neprisistatė). Tačiau pokalbio metu paaiškėjo, kad aš netinku šiai pozicijai, nes neva šioje pozicijoje reikalinga galėti dirbti fizinį darbą. Darbo skelbime apie tai nieko nepaminėta. Kadangi aš turiu fizinę negalią, su manim daugiau ši pozicija nebuvo svarstyta. Taigi šioje situacijoje buvau diskriminuota dėl negalios.“ Pareiškėja pageidavo, kad pagal šį skundą Tarnyboje būtų atliktas tyrimas, prašė lygių galimybių kontrolieriaus nustatyti diskriminacijos faktą.

Tarnyba 2025-06-16 elektroniniu paštu prašė pareiškėjos papildyti skundą, atsakyti į pateiktus klausimus/pateikti reikalaujamus dokumentus: nurodyti, kokia pareiškėjos turima negalia, ar buvo nustatytas dalyvumo lygis, pateikti darbo skelbimą, nurodyti, ar sutinka, kad skundo tyrimo metu (procesinių veiksmų atlikimo metu) skundžiamam darbdaviui, kitiems apklausiamiems asmenims būtų atskleisti jos asmens tapatybės duomenys; prašė detaliai aprašyti, kaip vyko darbo pokalbis, ar informavo darbdavį apie turimą negalią. Pareiškėja atsakė Tarnybai, be kita ko, nurodydama, jog nustatytas (duomenys neskelbtini) darbingumas; atvykus į pokalbį, darbdavys iš karto paklausė ar ji gali dirbti fizinį darbą; informuoti nieko neturėjo, kadangi apie tai niekur nebuvo užsiminta.

Lygių galimybių kontrolierius 2025-06-20 raštu Nr.(duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – ir 2025-06-20 Raštas) UAB „Valentis“ prašė pateikti motyvuotus paaiškinimus ir atsakyti į klausimus: 1. Kokie reikalavimai buvo nustatyti kandidatams (-ėms) į gamybos technologo poziciją? 2. Kokie buvo pagrindiniai atrankos kriterijai į gamybos technologo poziciją? 3. Ar darbo aprašyme ar skelbime buvo numatyta, kad pareigos apima fizinį darbą? Jei ne – kodėl darbo pokalbio metu buvo keliamas klausimas apie fizinio darbo galimybę? 4. Kiek asmenų pretendavo į pareiškėjos minėtą gamybos technologo poziciją? Ar tarp kandidatų buvo asmenų su fizine negalia? 5. Nurodykite gamybos technologo pozicijos darbo pobūdį. 6. Dėl kokių priežasčių atsisakyta priimti pareiškėją į gamybos technologo poziciją? 7. Ar įmonėje anksčiau buvo įdarbinti asmenys su negalia? Jei taip – kokios pareigos jiems buvo paskirtos ir ar buvo taikytas darbo vietos pritaikymas? 8. Ar į minėtas pareigas yra priimtas (-a) darbuotojas (-a)? Jei taip – ar šis asmuo turi fizinę negalią? 9. Ar, atsižvelgiant į pareiškėjos negalios pobūdį, jai dirbti gamybos technologe yra reikalingos ypatingos sąlygos, priemonės darbo vietai/ sąlygoms pritaikyti, atsižvelgianti gydytojų rekomendacijas/ pareiškėjos paaiškinimus? Ar į šiuos veiksmus buvo atsižvelgta? Taip pat prašė pateikti kitą, jų nuomone, svarbią informaciją, susijusią su atliekamu tyrimu.

UAB „Valentis“ 2025-07-02 atsakė Tarnybai Raštu. Jame atsakant į 1 klausimą, išdėstyti reikalavimai darbuotojui (ištrauka iš skelbimo cvbankas.lt); atsakant į 2 klausimą nurodyta: „Pagrindiniai atrankos kriterijai į šią poziciją – panašaus darbo patirtis, organizuotumas ir gebėjimas greitai priimti įmonės darbo specifiką bei mokytis kitus.“; į 3 klausimą nurodyta: „Darbo skelbime buvo numatyta, kad pareigos apims vaistų ir vaistinių preparatų gamybą, naujų gaminių technologinį paruošimą gamybai, pakavimo proceso organizavimą. Ieškodami patirtį gamyboje turinčio darbuotojo preziumavome, kad kandidatui yra akivaizdu, jog tai yra veikla, kuriai yra reikalingas ir fizinis įsitraukimas, o ne tik protinė veikla bei dokumentacijos rengimas. Pokalbio metu išsamiau pristatėme, kaip yra organizuojamas komandos darbas: tai apima fizinį žaliavų atrinkimą, išbandymą

ir pateikimą gamybai, kuri nėra pilnai automatizuota.“; į 4 klausimą atsakyta: „Į šią poziciją pretendavo 44 kandidatai, didelė jų dalis neatitiko pozicijai keliamų reikalavimų. Suradus tinkamą kandidatą, su likusia dalimi susisiekti nebuvo, todėl informacija apie jų galimai turimą neįgalumą nedisponuojame.“; į 5 klausimą atsakyta, nurodant darbo pobūdį (ištrauka iš skelbimo cvbankas.lt); į 6 klausimą atsakyta: „Pareiškėja, detaliau išsiaiškinusi darbo pobūdį, susitikimo metu pati priėmė sprendimą, kad jos turima negalia neleis kokybiškai atlikti jai pavestų užduočių. Be to, po susitikimo gavome Pareiškėjos trumpąsias žinutes, patvirtinančias, kad darbas mūsų įmonėje jos nedomina.“; atsakant į 7 klausimą, pateikta informacija apie dirbančius asmenis su negalia; į 8 klausimą nurodyta, kad šiuo metu į šias pareigas yra priimtas darbuotojas, jis fizinės negalios neturi; į 9 klausimą atsakyta, kad „Atsižvelgiant į Pareiškėjos negalios pobūdį ir šios pozicijos darbo pobūdį, sprendimą nebetęsti atrankos proceso priėmė pati Pareiškėja.“

Tarnyba 2025-07-03 elektroniniu laišku UAB „Valentis“ prašė pateikti pareiškėjos trumpąsias žinutes, kurios patvirtina, kad darbas įmonėje jos nedomina; UAB „Valentis“ 2025-07-03 elektroniniu paštu siuntė Tarnybai ekrano nuotrauką su žinutėmis.

Lygių galimybių kontrolierė 2025-07-09 priėmė Sprendimą, kuriuo, vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu, nusprendė pripažinti pareiškėjos Skundą nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams. Sprendime nurodė, kad Tarnyboje 2025-06-09 gautas pareiškėjos Skundas, kuriame teigiama, kad ji nebuvo įdarbinta gamybos technologe UAB „Valentis“ dėl savo fizinės negalios. Kontrolierė 2025-06-20 kreipėsi į UAB „Valentis“, prašydama pateikti paaiškinimą ir atsakyti į nurodytus klausimus; Tarnyboje 2025-07-02 gauti UAB „Valentis“ paaiškinimai. Nurodyta, kad Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar pareiškėja patyrė diskriminaciją dėl negalios įdarbinimo proceso metu; siekiama nustatyti, ar UAB „Valentis“ tinkamai vykdė Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 ir 8 punktuose nurodytas darbdavio pareigas. Sprendime išdėstytos diskriminacijos ir nediskriminavimo sąvokos, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 straipsnio, 21 straipsnio 1 dalies, 2000-11-27 Europos Tarybos direktyvos 2000/78/EB, nustatančios vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus, 11 preambulės dalies, Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1, 5, 9 dalių, Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos (toliau – ir Konvencija) 5 straipsnio 1, 2 dalių, 27 straipsnio 1 dalies a punkto, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 26 straipsnio 2 dalies 6 punkto, Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 8 punktų nuostatos. Nurodyta, kad tiriant galimą diskriminaciją dėl negalios, būtina nustatyti, ar būtent negalia buvo lemiamas veiksnys, dėl kurio pareiškėja galėjo patirti mažiau palankų vertinimą priėmimo į darbą procese. Sprendime išdėstytas pareiškėjos ir UAB „Valentis“ rašytinių paaiškinimų turinys, Bendrovės pateikto susirašinėjimo trumposiomis žinutėmis su pareiškėja turinys. Sprendime nurodyta, kad darbo skelbime dėl gamybos technologo UAB „Valentis“ darbo pobūdžio aprašymas galėjo sudaryti klaidingą įspūdį pareiškėjai, turinčiai fizinę negalią, kad darbo funkcijų atlikimas nereikalautų fizinės jėgos ar aktyvaus fizinio įsitraukimo. Skelbime nebuvo aiškiai nurodyta, kad tam tikros pareigos gali būti susijusios su fiziniu darbu, todėl galima teigti, jog pateikta informacija nebuvo pakankamai detali, kad kandidatas galėtų tinkamai įsivertinti, ar pareigos atitinka jo galimybes. Vis dėlto, kaip nurodoma Bendrovės pateiktuose paaiškinimuose, darbo pokalbio metu pareiškėjai buvo pristatytas realus darbo pobūdis, įskaitant fizinio darbo aspektus. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad Bendrovė, pateikdama papildomą informaciją darbo pokalbio metu, iš esmės įvykdė pareigą informuoti pareiškėją apie darbo pobūdį. Tačiau pažymėtina, jog aiškus ir išsamus darbo pobūdžio nurodymas jau pačiame darbo skelbime padėtų išvengti nesusipratimų bei užtikrintų didesnę skaidrumą ir lygių galimybių principų laikymąsi kandidatų atrankoje. Vertinant pareiškėjos Skunde nurodomą aplinkybę, kad į gamyklos technologo pareigas jos kandidatūra nebuvo svarstoma dėl pareiškėjos turimos fizinės negalios, pastebėjo, kad Bendrovė nurodė, jog pareiškėja pati atsisakė kandidatuoti į minėtas pareigas dar darbo pokalbio metu. Vienoje iš trumpųjų žinučių pareiškėja Bendrovei nurodė: „Galit neatsakyt aš vis tiek pas jus neičiau. Gero vakaro.“ Tokia pareiškėjos komunikacija su UAB „Valentis“ leidžia daryti išvadą, kad pareiškėja pati nusprendė nebekandidatuoti į gamybos technologo poziciją. Atsižvelgiant į Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 8 punkte įtvirtintą darbdavio pareigą imtis tinkamų priemonių, kad asmenims su negalia

būtų sudarytos sąlygos gauti darbą ir jį dirbti, jeigu dėl tokių priemonių darbdaviui nekiltų neproporcinga našta, Bendrovei rekomenduotina ateityje aiškiai informuoti potencialius darbuotojus, kad darbo vieta ir darbo sąlygos, esant poreikiui, gali būti pritaikoma pagal darbuotojo negalios pobūdį. Rėmėsi Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto Bendrojoje pastaboje Nr. 2, 26 punktu dėl pareigos tinkamai pritaikyti sąlygas. Diskriminacija nustatoma tuomet, kai asmuo atsiduria blogesnėje padėtyje būtent dėl tam tikro Lygių galimybių įstatyme nurodyto pagrindo, šiuo atveju – negalios. Tyrimo metu nenustatyta, kad atrankos procedūra buvo vykdoma nesilaikant vienodų kriterijų visiems kandidatams, o sprendimas neįdarbinti pareiškėjos buvo grindžiamas pačios pareiškėjos atsisakymu toliau kandidatuoti, o ne dėl jos turimos negalios. Sprendime rėmėsi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika dėl įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo; konstatavo, kad duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad pareiškėja nebuvo įdarbinta gamybos technologė dėl jos negalios, nėra, t. y. nėra pagrindo konstatuoti, kad Bendrovė nevykdė arba netinkamai vykdė darbdavio pareigas, numatytas Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 bei 8 punktuose.

Pareiškėja su Lygių galimybių kontrolierės priimtu Sprendimu nesutinka ir prašo jį panaikinti. Pareiškėjos teigimu, įvykis išnagrinėtas neteisingai ir iškreipiant faktus, negalia buvo lemiamas veiksnys, dėl kurio ji buvo diskriminuota.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtinta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. Žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Konvencijos 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad diskriminacija dėl negalios – bet koks išskyrimas, atskyrimas ar apribojimas dėl negalios, kuriais siekiama pabloginti ar paneigti arba dėl kurių pabloginamas ar paneigiamas visų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių pripažinimas, įgyvendinimas ar naudojimas lygiai su kitais asmenimis politinėje, ekonominėje, socialinėje, kultūrinėje, pilietinėje ar bet kurioje kitoje srityje. Ji apima visų formų diskriminaciją, įskaitant atsisakymą tinkamai pritaikyti sąlygas.

Lygių galimybių įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu (1 straipsnio 1 dalis). Lygių galimybių įstatymas nustato, be kita ko, Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus veiklos teisinius pagrindus ir įgaliojimus, taip pat skundų pateikimą ir tyrimą (1 straipsnio 2 dalis).

Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnyje nustatyta, kad diskriminacija – tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu (1 dalis); lygios galimybės – tarptautiniuose žmogaus ir piliečių teisių dokumentuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtintų žmogaus teisių įgyvendinimas nepaisant lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos (4 dalis); netiesioginė diskriminacija – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis (5 dalis); tiesioginė diskriminacija – elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus: <...> (9 dalis). Teismuose ar kitose kompetentingose institucijose nagrinėjant fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių skundus, pareiškimus, prašymus, pranešimus ar ieškinius dėl diskriminacijos lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo,

įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, pareiškėjui nurodžius aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti, persekiojimo, priešiško elgesio ar neigiamų padarinių dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją buvimo, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, nurodymo diskriminuoti, persekiojimo, priešiško elgesio ar neigiamų padarinių dėl skundo dėl diskriminacijos pateikimo, dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos ar pranešimo apie diskriminaciją faktas buvo. Skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas (4 straipsnis). Lygių galimybių pažeidimu laikomas šiame įstatyme nustatytų pareigų nevykdymas ar netinkamas jų vykdymas ir draudimų nesilaikymas (10 straipsnis).

Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnyje įtvirtinta, kad įgyvendindamas lygias galimybes, darbdavys, neatsižvelgdamas į lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, privalo, be kita ko: priimdamas į darbą, į valstybės tarnybą, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 9 dalies 4 ir 7 punktuose nustatytus atvejus (1 punktą); imtis tinkamų priemonių, kad asmenims su negalia būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamų darbo sąlygų sudarymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos darbdavio pareigos (8 punktą).

Lygių galimybių įstatymo vykdymo priežiūrą atlieka lygių galimybių kontrolierius, kurio darbui užtikrinti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu steigiama Tarnyba (14 straipsnio 1, 2 dalys). Lygių galimybių kontrolierius, vadovaudamasis teisėtumo, nešališkumo ir teisingumo principais, šio įstatymo nustatyta tvarka tiria skundus, atlieka tyrimus savo iniciatyva ir teikia konsultacijas dėl paklausimų; atlieka nepriklausomus tyrimus, susijusius su diskriminacijos atvejais, ir nepriklausomas diskriminacijos padėties apžvalgas, skelbia nepriklausomas ataskaitas, teikia išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, <...> (17 straipsnio 1, 2 dalys).

Lygių galimybių įstatyme nustatyta, kad kiekvienas fizinis, juridinis asmuo, kita organizacija ir jos padalinys turi teisę pateikti lygių galimybių kontrolieriui skundą dėl lygių galimybių pažeidimo (24 straipsnio 1 dalis). Skundas turi būti ištirtas ir pareiškėjui atsakyta per 3 mėnesius nuo jo skundo gavimo dienos (28 straipsnio 1 dalis). Baigus tirti skundą, surašomas sprendimas, kuriame nurodoma tyrimo metu nustatytos aplinkybės, esantys įrodymai ir veiksmai (neveikimo), administracinio akto arba sprendimo teisinis įvertinimas. Sprendimą pasirašo lygių galimybių kontrolierius (29 straipsnio 1 dalis). Pagal Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 2 dalį, tyrimo metu ar jį atlikęs, lygių galimybių kontrolierius priima vieną arba kelis iš šių sprendimų: 1) perduoti tyrimo medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigai ar prokurorui, jeigu nustatomi galimi nusikalstamos veikos požymiai; 2) kreiptis į atitinkamą asmenį ir siūlyti nutraukti lygias galimybes pažeidžiančius veiksmus (neveikimą); 3) kreiptis į atitinkamą asmenį ar instituciją ir siūlyti pakeisti ar panaikinti administracinį aktą arba sprendimą (ar jo dalį), susijusį su lygių galimybių pažeidimu; 4) pradėti administracinių nusižengimų teiseną; 5) pripažinti skundą nepagrįstu, jeigu nepasitvirtino jame nurodyti pažeidimai; 6) įspėti dėl padaryto pažeidimo; <...>

Taigi, iš aptarto teisinio reguliavimo matyti, kad asmuo turi teisę pateikti Lygių galimybių kontrolieriui skundą dėl lygių galimybių pažeidimo, kurį ištyręs Lygių galimybių kontrolierius priima atitinkamą sprendimą (sprendimus), numatytą Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje. Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja pateikė Skundą Tarnybai, prašydama atlikti tyrimą ir nustatyti diskriminacijos faktą, nurodyma, jog kandidatavo į UAB „Valentis“ skelbiamą gamybos technologo poziciją, darbo pokalbio metu paaiškėjo, kad ji netinka šiai pozicijai, nes šioje pozicijoje reikalinga galėti dirbti fizinį darbą, o darbo skelbime apie tai nieko nepaminėta; kadangi pareiškėja turi fizinę negalią, su ja daugiau ši pozicija nebuvo svarstyta. Su atsiliepimu pateikti duomenys, jog Lygių galimybių kontrolierė, gavusi Skundą, 2025-06-20 raštu kreipėsi į Bendrovę, prašydama pateikti paaiškinimus pagal nurodytus klausimus dėl gamybos technologo pozicijos, darbo pobūdžio ir kt.; Bendrovė atsakovei pateikė prašytą informaciją. Lygių galimybių kontrolierė Sprendimu,

vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 5 punktu, nusprendė pripažinti pareiškėjos Skundą nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams.

Pareiškėja skunde Komisijai nurodė, kad nesutinka su priimtu Sprendimu, kadangi įvykis išnagrinėtas neteisingai ir iškreipiant faktus, negalia (ribotas darbingumas (duomenys neskelbtini)) buvo lemiamas veiksnys, dėl kurio buvo diskriminuota, darbo skelbime nieko nebuvo nurodyta, kad pozicija reikalauja fizinio darbo; atvykus į darbo pokalbį, iškart buvo paklausta, ar gali dirbti fizinį darbą, dar net nepristačius darbo pozicijos; pareiškėja atsakė, kad turi apribojimus dėl fizinio darbo, tuo darbo pokalbis buvo baigtas, klausimas liko atviras. Pareiškėjos teigimu, Lygių galimybių kontrolierė Sprendime akivaizdžiai prieštarauja pateiktiems teisės aktams.

Iš UAB „Valentis“ gamybos technologo darbo skelbimo (Komisijos pastaba: skelbimo kopiją pateikė pareiškėja su skundu ir atsakovė su atsiliepimu, skelbimas viešai prieinamas internete adresu: (duomenys neskelbtini)) matyti, kad nurodytas toks darbo pobūdis: užduočių paskirstymas pavaldiems darbuotojams ir sklاندus pakavimo proceso organizavimas; vaistų, medicinos priemonių ir kosmetikos produktų pakavimo procesų organizavimas laikantis GGP principų; vaistų, vaistinių preparatų, kosmetikos ir biocidų tirpalų gamyba pagal GGP sistemą; gamybos ir pakavimo procesų dokumentacijos tobulinimas, pildymas; gamyboje atsiradusių technologinių problemų sprendimas; periodinis gamybos darbuotojų mokymas; darbas su apskaitos programa Rivilė; naujų gaminių technologinis paruošimas gamybai; gaminių technologinės dokumentacijos ruošimas ir tobulinimas; gamybos ir pakavimo procesų nuolatinis tobulinimas ir efektyvumo didinimas; technologinių procesų neatitikčių analizė, prevencinių priemonių rengimas. Bendrovė 2025-07-02 Rašte, atsakydama į klausimą, ar darbo aprašyme ar skelbime buvo numatyta, kad pareigos apima fizinį darbą, jei ne – kodėl darbo pokalbio metu buvo keliamas klausimas apie fizinio darbo galimybę, pažymėjo, kad „Darbo skelbime buvo numatyta, kad pareigos apims vaistų ir vaistinių preparatų gamybą, naujų gaminių technologinį paruošimą gamybai, pakavimo proceso organizavimą. Ieškodami patirtį gamyboje turinčio darbuotojo preziumavome, kad kandidatui yra akivaizdu, jog tai yra veikla, kuriai yra reikalingas ir fizinis įsitraukimas, o ne tik protinė veikla bei dokumentacijos rengimas. Pokalbio metu išsamiau pristatėme, kaip yra organizuojamas komandos darbas: tai apima fizinį žaliavų atrinkimą, išbandymą ir pateikimą gamybai, kuri nėra pilnai automatizuota.“ Sprendime šiuo aspektu pažymėta, kad skelbime nebuvo aiškiai nurodyta, kad tam tikros pareigos gali būti susijusios su fiziniu darbu, todėl galima teigti, jog pateikta informacija nebuvo pakankamai detali, kad kandidatas galėtų tinkamai įsivertinti, ar pareigos atitinka jo galimybes; vis dėlto, kaip nurodoma Bendrovės paaiškinimuose, darbo pokalbio metu pareiškėjai buvo pristatytas realus darbo pobūdis, įskaitant fizinio darbo aspektus; atsižvelgiant į tai, laikė, kad Bendrovė, pateikdama papildomą informaciją darbo pokalbio metu, iš esmės įvykdė pareigą informuoti pareiškėją apie darbo pobūdį.

Bylos duomenimis, Bendrovė 2025-07-02 Rašte, nurodydama priežastis, dėl kurių atsisakyta priimti pareiškėją į gamybos technologo poziciją, nurodė, jog „Pareiškėja, detaliau išsiaiškinusi darbo pobūdį, susitikimo metu pati priėmė sprendimą, kad jos turima negalia neleis kokybiškai atlikti jai pavestų užduočių. Be to, po susitikimo gavome Pareiškėjos trumpąsias žinutes, patvirtinančias, kad darbas mūsų įmonėje jos nedomina.“ (Bendrovės atsakymas į 6 klausimą). Atsakovė su atsiliepimu į bylą pateikė Bendrovės ir pareiškėjos susirašinėjimo teksto pranešimus (nurodytas telefono numeris sutampa su pareiškėjos skunde Komisijai nurodytu jos telefono numeriu): žinutėje 06-06 12:26 val. rašoma: „Ačiū už jūsų kvietimą. Kada atsakymo laukti nepaminėjot.“; žinutėje 06-06 18:14 val. rašoma: „Galit neatsakyt aš vis tiek pas jus neičiau. Gero vakaro.“ Ginčijamame Sprendime, vertinant pareiškėjos nurodomą aplinkybę, kad jos kandidatūra nebuvo svarstoma dėl turimos fizinės negalios, pažymėta tai, jog pareiškėjos komunikacija su Bendrove leidžia daryti išvadą, kad pareiškėja pati nusprendė nebekandidatuoti į gamybos technologo poziciją; tyrimo metu nenustatyta, kad atrankos procedūra buvo vykdoma nesilaikant vienodų kriterijų visiems kandidatams, o sprendimas neįdarbinti pareiškėjos buvo grindžiamas pačios pareiškėjos atsisakymu toliau kandidatuoti, o ne dėl jos turimos negalios. Lygių galimybių kontrolierė Sprendime nurodė, kad duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad pareiškėja nebuvo įdarbinta gamybos technologė dėl jos negalios, nėra, t. y. nėra pagrindo konstatuoti, kad Bendrovė nevykdė arba netinkamai vykdė darbdavio pareigas, numatytas Lygių galimybių įstatymo 7 straipsnio 1 bei 8 punktuose.

Komisija, remdamasi bylos duomenimis, iš esmės sutinka su Lygių galimybių kontrolierės pozicija dėl pareiškėjos skundo ir Sprendime išdėstytais motyvais bei išvadomis bei laiko juos pagrįstais. Komisijos vertinimu, Lygių galimybių kontrolierė, įvertinusi pareiškėjos Skundo tyrimo metu nustatytus faktus bei surinktus įrodymus, neturėjo pagrindo spręsti, jog pareiškėja nebuvo įdarbinta gamybos technologė dėl jos negalios. Nagrinėjamu atveju byloje duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad pareiškėja nebuvo įdarbinta gamybos technologė būtent dėl jos negalios, nėra pateikta. Vadovaujantis Lygių galimybių įstatymo 4 straipsnio nuostatomis, Bendrovė 2025-07-02 Raštu pateikė Tarnybai paaiškinimus bei susirašinėjimo su pareiškėja teksto pranešimus, kurie leidžia daryti išvadą, jog pareiškėja pati nusprendė nebekandidatuoti į gamybos technologo poziciją ir kad šiuo atveju lygių galimybių principas nebuvo pažeistas. Ginčijamame Sprendime pateiktas Lygių galimybių kontrolierės vertinimas bei išvados pagrindžia lygių galimybių pažeidimo pareiškėjos atžvilgiu nebuvimą.

Pareiškėja skunde Komisijai taip pat nurodė, kad jai nesuprantama kontrolierės nagrinėjama gamybos operatoriaus pozicija, kadangi pareiškėja kandidatavo į gamybos technologo poziciją. Įvertinus Lygių galimybių kontrolierės Sprendimo turinį, matyti, kad Sprendime, aptariant nustatytas aplinkybes, nurodoma: „Paaškinimuose Bendrovė nurodo, kad gamybos operatoriaus darbo skelbime buvo paminėta, kad pareigos apims vaistų ir vaistinių preparatų gamybą, naujų gaminių technologinį paruošimą gamybai, pakavimo proceso organizavimą. <...> Taip pat vykusio darbo pokalbio su Pareiškėja metu Bendrovės atstovai Pareiškėjai išsamiai pristatė gamybos operatoriaus darbo pobūdį, <...>“. Kitose Sprendimo dalyse gamybos operatoriaus pozicija nėra minima. Pareiškėja skunde Komisijai nepateikė paaiškinimų, kodėl mano, jog Lygių galimybių kontrolierė vertino gamybos operatoriaus poziciją. Šiuo aspektu Komisija pažymi, kad pateiktuose su atsiliepimu dokumentuose – tiek Lygių galimybių kontrolieriaus 2025-06-20 Rašte, tiek Bendrovės 2025-07-02 Rašte, pateikiami duomenys būtent apie gamybos technologo poziciją, todėl laikytina, jog Sprendime, aptariant Bendrovės atsakymą, paminėta gamybos operatoriaus pozicija yra rašymo apsirikimas. Tačiau šis rašymo apsirikimas negali sudaryti savarankiško pagrindo spręsti dėl Sprendimo neteisėtumo, kadangi iš Sprendimo turinio yra aišku, jog atsakovė vertino gamybos technologo poziciją.

Komisija, įvertinusi byloje esančius duomenis ir nustatytas aplinkybes, sprendžia, kad pareiškėjos Skundas buvo išnagrinėtas tinkamai. Lygių galimybių kontrolierė objektyviai ir išsamiai atliko tyrimą, įvertino tiek pareiškėjos Skunde nurodytas aplinkybes, tiek Bendrovės 2025-07-02 Rašte pateiktus paaiškinimus bei pareiškėjos žinutes, ir pagrįstai, nesant duomenų, kuriais remiantis būtų galima teigti, kad pareiškėja nebuvo įdarbinta gamybos technologė dėl jos negalios, priėmė Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 5 punkte numatytą sprendimą – pripažino skundą nepagrįstu, nepasitvirtinus jame nurodytiems pažeidimams. Sprendime išdėstytos tyrimo metu nustatytos aplinkybės, esantys įrodymai, pateiktas Bendrovės veiksmų teisinis įvertinimas, jis pasirašytas Lygių galimybių kontrolierės, t. y. ginčijamas Sprendimas atitinka Lygių galimybių įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Be to, Komisija pažymi, kad šiuo atveju Sprendimas taip pat atitinka esminius Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje administraciniam aktui keliamus teisinio ir faktinio pagrindimo reikalavimus, yra išsamus ir motyvuotas.

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, Komisija prieina prie išvados, kad nagrinėjamu atveju Lygių galimybių kontrolierė priėmė teisėtą Sprendimą, todėl panaikinti jį nėra teisinio pagrindo. Netenkinus reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo, netenkinami ir išvestiniai pareiškėjos skundo reikalavimai dėl įpareigojimo priimti naują teisės aktais paremtą sprendimą ir pašalinti padarytą pažeidimą. Pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos Asmuo X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė